

THỰC TRẠNG CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA VÙNG TÂY NGUYÊN

Lê Thế Phiệt¹, Võ Xuân Hội¹

Ngày nhận bài: 11/7/2023; Ngày phản biện thông qua: 28/8/2023; Ngày duyệt đăng: 28/9/2023

TÓM TẮT

Kết quả khảo sát 380 doanh nghiệp nhỏ và vừa vùng Tây Nguyên cho thấy các doanh nghiệp nhỏ và vừa vùng Tây Nguyên đã ứng dụng kỹ thuật số vào hoạt động sản xuất kinh doanh của mình. Tuy nhiên, số lượng doanh nghiệp nhỏ và vừa vùng Tây Nguyên ứng dụng kỹ thuật số vào hoạt động sản xuất kinh doanh chiếm tỷ lệ thấp và còn rất nhiều rào cản trong chuyển đổi số. Bài viết đã đề xuất các giải pháp về phía doanh nghiệp nhỏ và vừa và về chính sách hỗ trợ nhằm đẩy mạnh chuyển đổi số trong doanh nghiệp nhỏ và vừa vùng Tây Nguyên thời gian tới.

Từ khóa: Chuyển đổi số, Doanh nghiệp nhỏ và vừa, Tây Nguyên.

1. MỞ ĐẦU

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã và đang tác động mạnh mẽ đến toàn cầu. Chính phủ, doanh nghiệp các nước trên thế giới phải đối mặt với những thách thức lớn, đòi hỏi phải có những thay đổi để phù hợp trước sự tiến bộ của công nghệ, khoa học kỹ thuật (Nguyễn Tuấn Anh, 2022). Tại Việt Nam, công cuộc chuyển đổi số đang xuất hiện ở mọi lĩnh vực từ thương mại, tài chính - ngân hàng cho đến y tế, giáo dục, du lịch, vận chuyển. Ngày 03/6/2020, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Trong đó xác định “Việt Nam trở thành quốc gia số, ổn định và thịnh vượng, tiên phong thử nghiệm các công nghệ và mô hình mới; đổi mới căn bản, toàn diện hoạt động quản lý, điều hành của Chính phủ, hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, phương thức sống, làm việc của người dân, phát triển môi trường số an toàn, nhân văn, rộng khắp” (Chính phủ, 2020).

Được coi là đối tượng năng động và có độ linh hoạt nhất định với hoàn cảnh mới nhưng doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV) lại là nhóm dễ có nguy cơ chịu nhiều rủi ro trong công cuộc chuyển đổi số. Vấn đề chuyển đổi số dường như rất rõ ràng với các doanh nghiệp lớn, nơi có tiềm lực kinh tế và nguồn lực con người. Nhưng với DNNVV, có nhiều hạn chế về nguồn lực, công nghệ cũng như các hoạt động nghiên cứu và phát triển (Nguyễn Mạnh Tuấn và cộng sự, 2021).

Tây Nguyên là địa bàn chiến lược đặc biệt quan trọng về kinh tế - xã hội, An ninh quốc phòng và môi trường sinh thái của đất nước. Tính đến cuối năm 2020 vùng Tây Nguyên có đến 17.609 doanh nghiệp nhỏ và vừa (Bộ kế hoạch và Đầu tư, 2022).

Cùng với các DNNVV cả nước, DNNVV vùng Tây Nguyên đang chuyển đổi mô hình kinh doanh nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh. Vì thế chuyển đổi số được xem như một phương thức mới, đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao năng lực cạnh tranh trong môi trường biến động và nhiều mối quan hệ không thể tiến hành theo phương thức truyền thống được. Tuy nhiên, sự phức tạp về mặt công nghệ, sự đầu tư thiếu đồng bộ về cơ sở hạ tầng, sự thiếu chuyên nghiệp của đội ngũ nguồn nhân lực, trình độ kinh doanh, ngoại ngữ... đang là rào cản cho việc chuyển đổi số. Mặt khác, các DNNVV vùng Tây Nguyên, có quy mô kinh doanh nhỏ lẻ, yếu về vốn, nguồn nhân lực hạn chế, thiếu tính liên kết... do đó, nhiều doanh nghiệp chưa mạnh dạn thực hiện chuyển đổi số.

Làm thế nào để tháo gỡ những vấn đề còn tồn tại trong thực hiện chuyển đổi số trong các DNNVV vùng Tây Nguyên? Bài viết nhằm mục tiêu: i) Phân tích thực trạng chuyển đổi số trong các DNNVV vùng Tây Nguyên; ii) Đề xuất giải pháp nhằm thúc đẩy chuyển đổi số trong các DNNVV vùng Tây Nguyên trong thời gian tới.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận

2.1.1. Chuyển đổi số trong doanh nghiệp

Chuyển đổi số là một chuỗi các hoạt động, một quá trình hoàn chỉnh áp dụng số hóa và ứng dụng số hóa nhưng ở cấp độ cao hơn để tạo ra phương thức, cách thức làm việc mới. Chuyển đổi số đề cập đến “những thay đổi liên quan đến việc áp dụng công nghệ kỹ thuật số trong mọi khía cạnh của xã hội loài người” (Baker, Mark, 2014). Chuyển đổi số là việc sử dụng kết hợp các công nghệ như công nghệ đám mây, cảm biến, dữ liệu lớn,... để tạo ra

¹Khoa Kinh tế, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Lê Thế Phiệt, ĐT: 0913484099, Email: ltphiet@ttn.edu.vn.